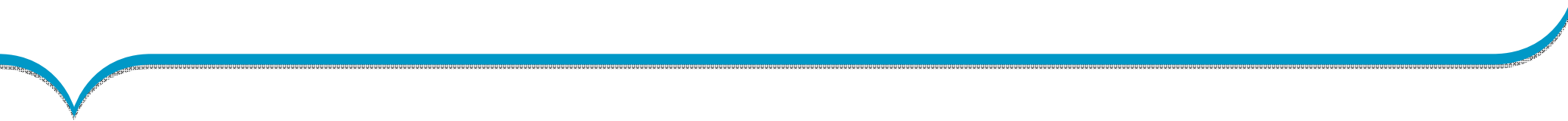

Pomáha proaktívny prístup k efektívnejšej realizácii OPIS projektov VÚC?

Radovan Pajer
ITAPA, Okóber 2012

People matter, results count.

Obsah

- Charakteristika OPIS projektov VÚC – základné fakty
- Projektová administratíva
- Projektové závislosti, riziká a ich zvládnutie

Charakteristika OPIS projektov VÚC – základné fakty

Projekty elektronizácie služieb VÚC sú v dnešnej dobe zatiaľ jedinými bežiacimi implementačnými projektmi z úrovne slovenských samospráv v rámci OPIS

Prioritná os č.1

- Efektívna elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb

Opatrenie č.1.2

- Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a **regionálnej úrovni**

Opatrenie č. 1.1

- Podpora preneseného výkonu štátnej správy je súčasťou národných projektov na úrovni štátnej správy

Hlavný cieľ: Sprístupnenie elektronických služieb, ktoré samosprávy poskytujú občanom a podnikateľom v rámci výkonu svojich originálnych kompetencií

- Všetky **VÚC** realizujúce eGov projekty **musia plniť rovnaké pravidlá určené zmluvami o NFP** („eurofondové pravidlá pre riadenie dodávok, zmeny v projektoch, pravidelný monitoring, finančné riadenie, publicita), ale aj **pravidlá určené strategickými dokumentami** obsahového charakteru (SIVS, NKIVS), pričom na detailné strategické dokumenty ešte len čakajú (detailné špecifikácie spoločných modulov ÚPVS, základných registrov, eGov legislatíva)
- **Takisto ako národné projekty** realizované na úrovni centrálnej štátnej správy, aj samosprávne eGovernment projekty VÚC identifikovali počas svojej implementácie **viaceré spoločné riziká a problémy**, týkajúce sa najmä externých závislostí na centrálnych štátnych systémoch a zatiaľ neexistujúcej centrálnej eGov legislatívy
- Pre úspešnú realizáciu projektov VÚC má preto veľký význam práve ich **proaktívny a spoločný postup** pri definovaní nápravných opatrení a spôsobov riešení pomenovaných rizík a problémov

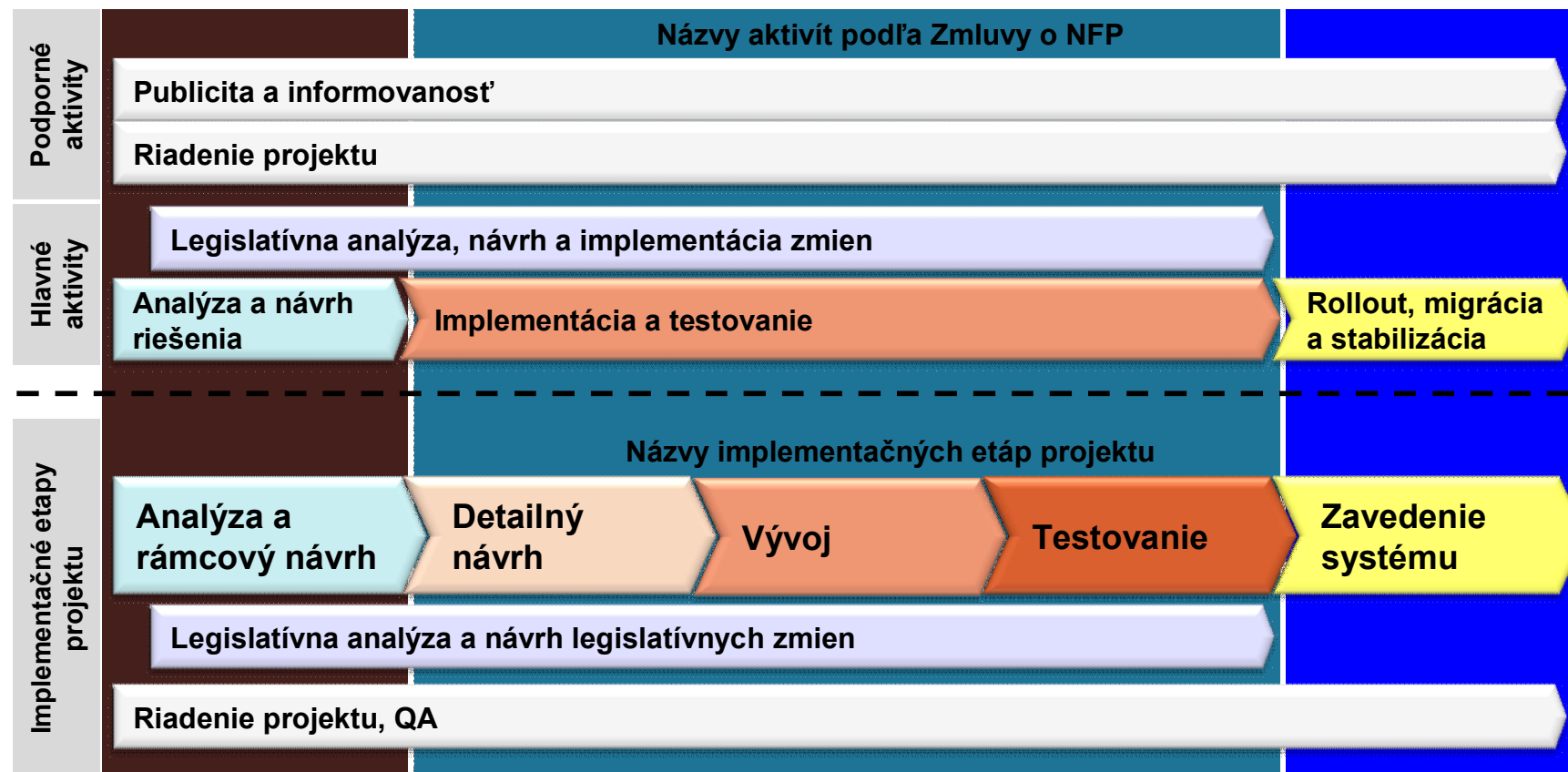
Vieme naozaj, aké sú problémy VÚC pri realizácii OPIS projektov?

Projektová administratíva

Dva svety – eurofondový a implementačný

Ukážka rôzneho chápania názvov eurofondových aktivít a projektových etáp

Terminológia a jej chápanie pre eurofondový a implementačný svet môže byť rozdielna, a preto treba hľadať spôsoby ako ju správne interpretovať (napr. posudzovanie progresu projektov NIE podľa názvov aktivít/etáp ALE podľa produktov ktoré majú byť vypracované)

Riadiaci výbor projektu má nezastupiteľnú rolu pri riadení a smerovaní projektu – jeho rozhodnutia sú pre projekt určujúce

Zapojenie a účasť vrcholového manažmentu Úradov VÚC na strategickom riadení a smerovaní projektu je nevyhnutná

- Viaceré VÚC majú pôsobnosť RVP priamo zakotvenú vo svojich zmluvách, resp. metodikách (výnos MFSR o štandardoch pre ISVS zverejnený v Z.z. č.312/2010 (Príloha č.4) a súvisiace metodické pokyny)
- Všeobecným znakom projektového riadenia je, že projekty počas svojej realizácie prechádzajú rôznymi zmenami vyvolanými buď z interného prostredia projektu, alebo spôsobenými externými vplyvmi
- Táto potreba zmien vyžaduje **flexibilnejšie, rýchlejšie a administratívne menej náročné procesy** pre jednoduché zrealizovanie týchto zmien a pre ďalšie napredovanie projektu

Z tohto dôvodu je potrebné zabezpečiť, aby **RVP bol rešpektovaným orgánom projektu**, ktorého rozhodnutia a uznesenia sú **právoplatné a záväzné** aj pre ostatné inštitúcie tvoriace prostredie projektu (napr. SORO, RO) a to aj **BEZ potreby dodatkovania zmlúv**

- Príklady takýchto rozhodnutí RVP sú: posunutie projektovej etapy v rámci zmluvou alebo PID-om povolených tolerancií, detailizácia štruktúry rozpočtu bez dopadu na zvýšenie jednotlivých rozpočtových položiek, a pod.

Efektivita reportovania

Spoločným znakom eGov projektov VÚC v komunikácii na tretie strany je viacnásobné vykazovanie stavu, progresu a plánu projektu, jeho rizík a problémov, a to na viaceré oficiálne miesta

- Portál PgK
- Mesačné monitorovacie správy
- Priebežné (kvartálne) monitorovacie správy
- a iné

Častokrát sa reportuje sa rovnaký typ informácií

Nejasné využitie a ďalšie spracovanie týchto reportov (VÚC nemajú spätnú väzbu čo sa deje s reportovanými rizikami a problémami, resp. s legislatívnou analýzou, ktorá je povinnou prílohou priebežných monitorovacích správ)

Prispôsobenie sa špecifickým podmienkam samospráv

- Niektoré šablóny reportov nie sú plne prispôsobené projektom samospráv
 - Napr. spomínaná príloha k monitorovacej správe 'legislatívna analýza' je koncipovaná tak, ako keby VÚC mali byť zodpovedné za kompletne zabezpečenie celého legislatívneho procesu na úrovni štátnych zákonov (až po prijatie právneho predpisu)
- VÚC sú rámci svojich projektov a kompetencií plne zodpovedné podľa podmienok projektu definovaných vo vstupných dokumentoch za:
 - identifikáciu štátnej a regionálnej legislatívy
 - návrhy na zmeny štátnej a regionálnej legislatívy
 - zabezpečenie prijatia regionálnej legislatívy (VZN) zaisťujúcich plnú funkčnosť a použiteľnosť elektronických služieb VÚC pre všetkých používateľov
- Prijatie zmien v rámci nadradených právnych noriem zabezpečí ústredný orgán štátnej správy, ktorý je gestorom pre legislatívnu úpravu príslušného úseku správy

Návrh riešenia

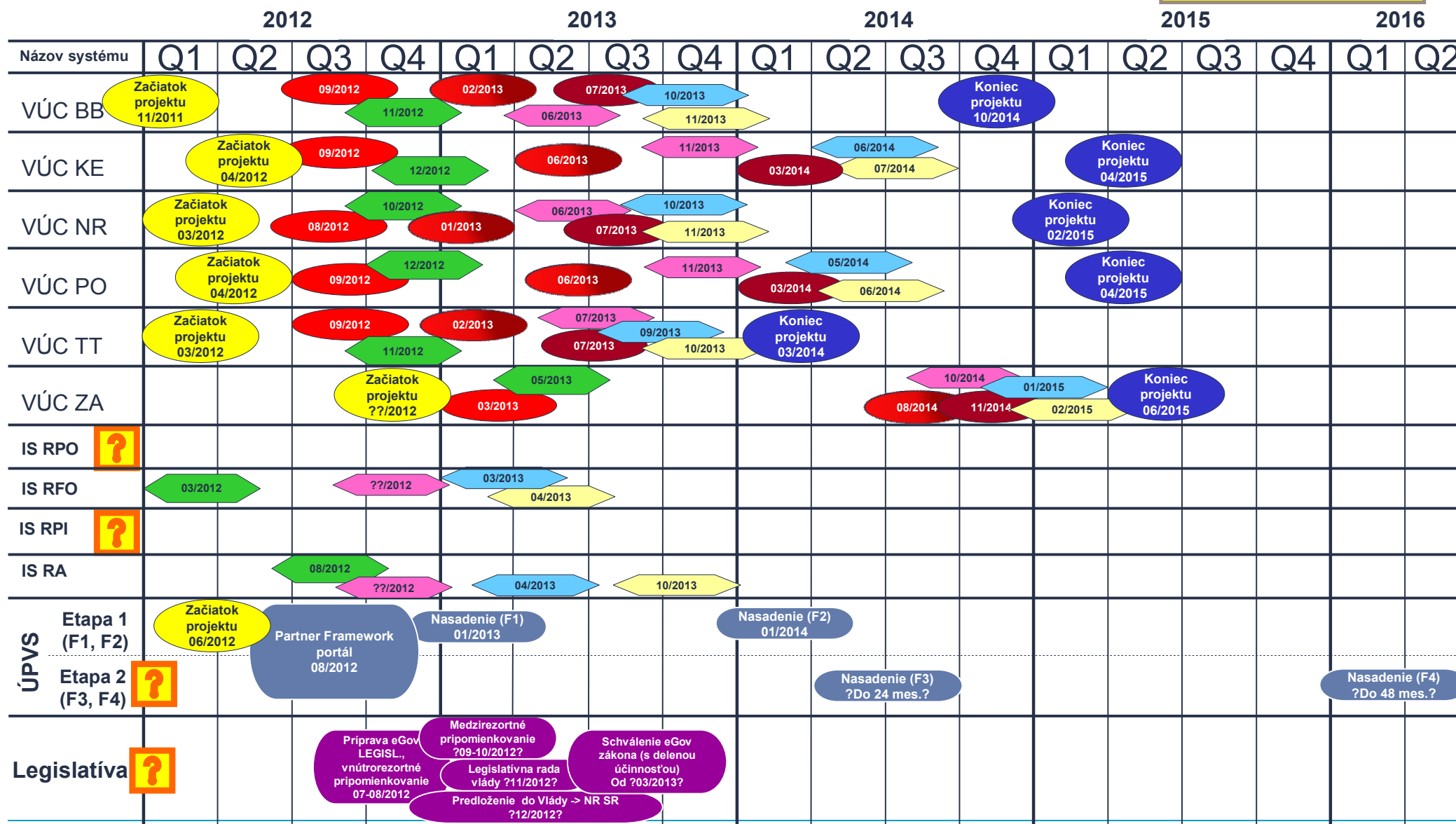
SORO ako exekutívny orgán OPIS-u v pôsobnosti Programovej kancelárie OPIS PO1 (resp. MFSR ako gestor za informatizáciu spoločnosti podľa zákona 575/2001 Z.z.) by mal komplexne koordinovať legislatívny proces

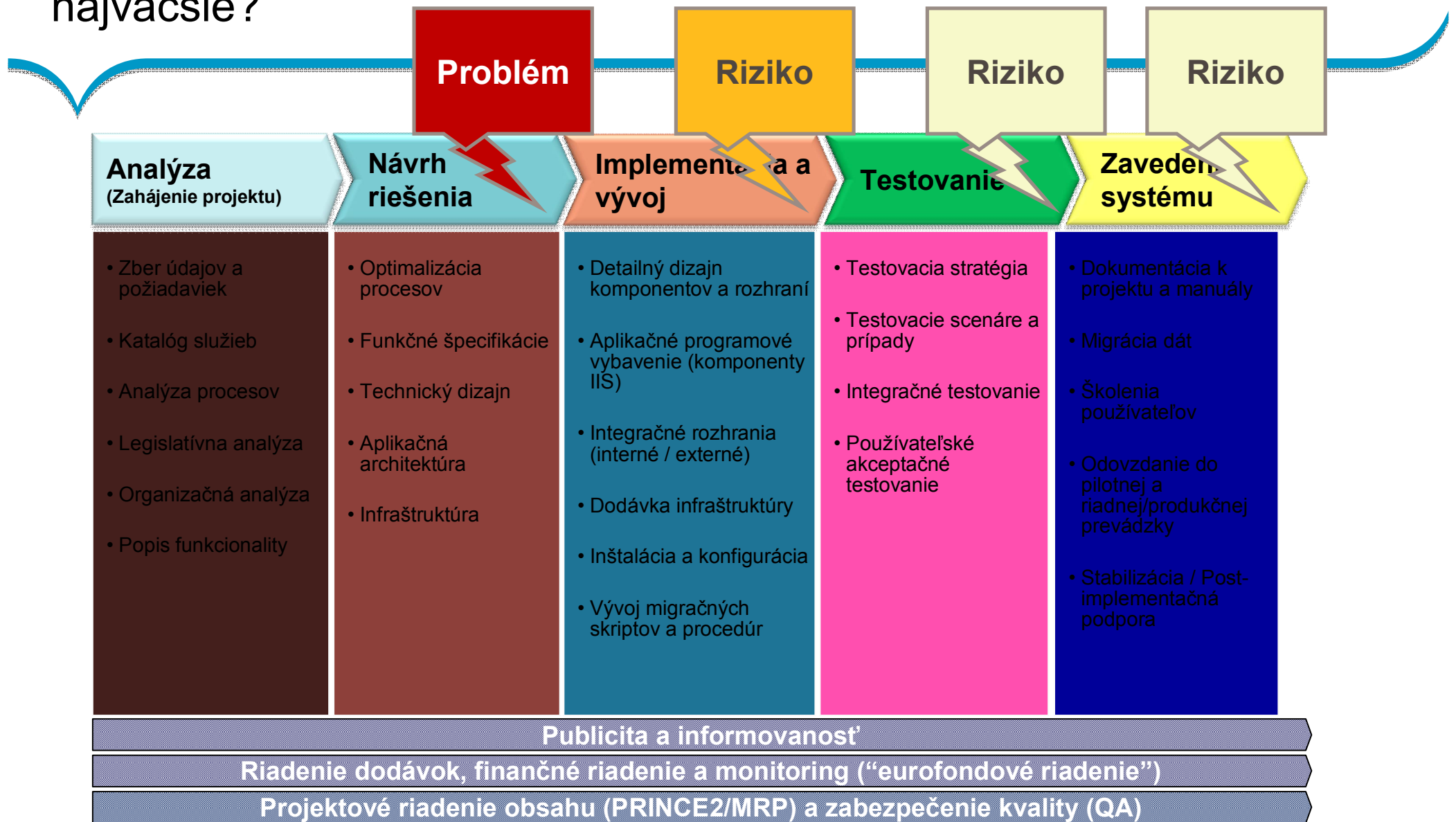
Projektové závislosti, riziká a ich zvládnutie

Príklad výstupu Masterplán workshopu ohľadne integrácie IIS VÚC na centrálne eGov komponenty a eGov legislatívu

Ilustračný model

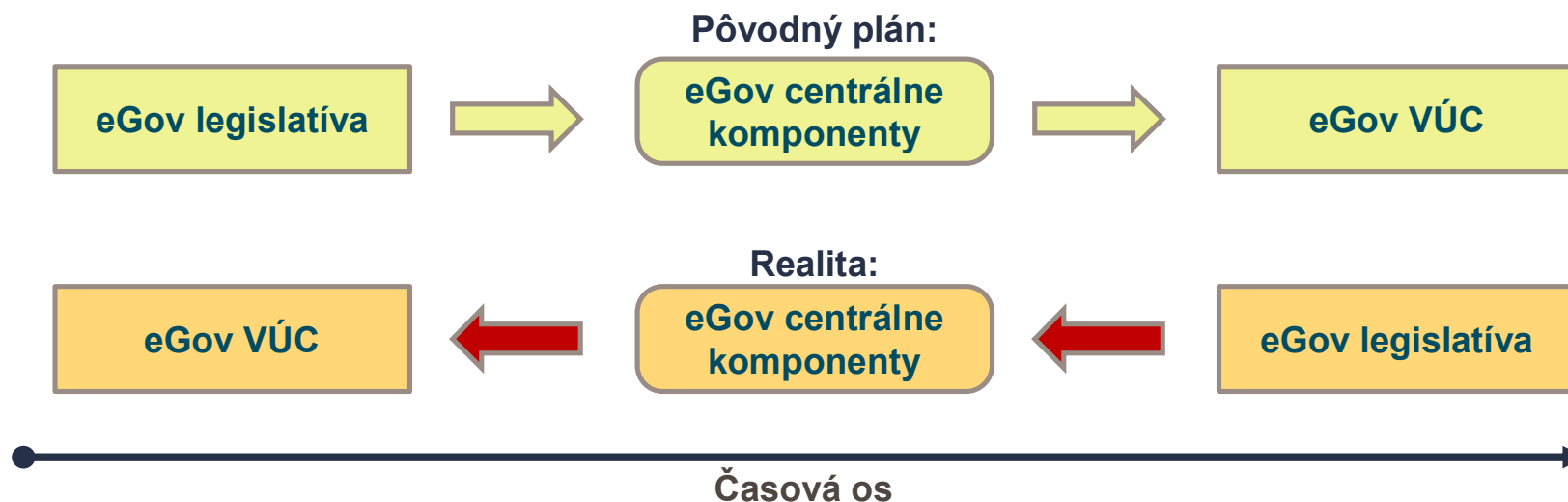
V ktorej fáze implementácie projektov VÚC sú externé vplyvy najväčšie?

Výhody spoločného postupu a komunikácie VÚC voči tretím stranám

Spoločná a jednotná komunikácia VÚC je výhodná aj pre SORO, RO, NASES (príjemateľ projektu spoločných modulov ÚPVS), jednotlivé rezorty (príjematelia projektov základných registrov)

- VÚC sa stretávajú na viacerých fórach:
 - **Úroveň manažmentu** VÚC s možnosťou priameho rokovania s vládou – SK8
 - **Úroveň operatívna** za účasti SORO a RO – riadenie projektov a architektov
- Pre všetky VÚC, ako aj pre tretie strany, spoločne rezonuje potreba prijatia všeobecnej eGovernment legislatívy ako predpokladu pre plné využitie potenciálu spoločných modulov a základných registrov, a následná implementácia centrálnych eGov komponentov

Aká je úroveň týchto dopadov?

Úroveň projektu:

Dopad na časový harmonogram realizácie projektu, t.j. **posúvanie termínov** dodania jednotlivých výstupov a možností ukončenie jednotlivých etáp a najmä **posúvanie integračných činností na koniec projektu**

Dopad na vecný rozsah dodávky projektu (dilema medzi čakaním na dostupnosť externých komponentov verzus navrhovaním a implementáciou náhradných riešení)

Úroveň programu:

Dopad na **čerpanie eurofondov** vzhľadom na časové posuny (nedodržanie plánovaných objemov čerpania vykazovaných pravidelne v mesačných monitorovacích správach)

Dopad na **reálnu využiteľnosť výsledkov** projektov v praxi vzhľadom na pravdepodobnú potrebu zakúpenia ZEP (najmä v prípade elektronických služieb pre občanov je otázne či ZEP bude spoplatnený alebo nie?)

Ďakujem za pozornosť

People matter, results count.

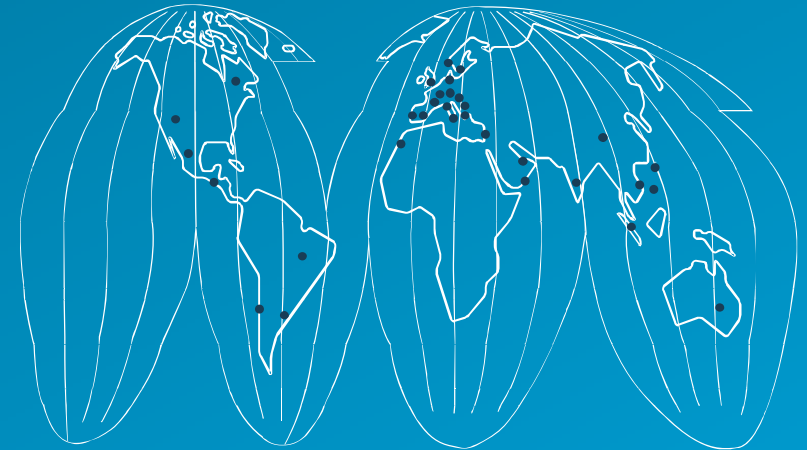

About Capgemini

With more than 120,000 people in 40 countries, Capgemini is one of the world's foremost providers of consulting, technology and outsourcing services. The Group reported 2011 global revenues of EUR 9.7 billion.

Together with its clients, Capgemini creates and delivers business and technology solutions that fit their needs and drive the results they want. A deeply multicultural organization, Capgemini has developed its own way of working, the Collaborative Business Experience™, and draws on Rightshore®, its worldwide delivery model.

Rightshore® is a trademark belonging to Capgemini

www.capgemini.com

Back Up

Prístup k realizácii Masterplán workshopu na identifikáciu externých závislostí realizovaných VÚC

- **Začiatok projektu** – Vyhlásenie o začatí realizácie aktivít (hlavné aktivity)

Začiatok projektu

- **Analýza a detailný dizajn**

Analýza & det. dizajn

- **Integračné vstupy** - Disponibilné integračné špecifikácie SM ÚPVS a ZR

Integračné vstupy

- **Implementácia/vývoj**

Impl./Vývoj

- **Overenie integrácie** – Overenie konceptu technickej konektivity a prenosu dát (proof of concept)

Overenie integrácie

- **Testovanie**

Testovanie

- **Integračné testovanie** – Disponibilné SM ÚPVS a ZR v testovacom prostredí

Integračné testovanie

- **Nasadenie**

Nasadenie

- **Koniec projektu** – ukončenie realizácie aktivít projektu

Koniec projektu

Riziko: Centrálné eGov komponenty nie sú v prevádzke, a projekty eGov VÚC sa musia na ne integrovať

Závažnosť

- Vysoká

**Popis
rizika a
jeho
dopadov**

- Podľa NKIVS sú centrálnymi eGov komponentmi spoločné moduly ÚPVS a základné registre
- ÚPVS Etapa 1 je podľa harmonogramu projektu NASES plánovaná do produkcie nasledovne: Fáza 1 v produkcii 1.1.2013, Fáza 2 v produkcii 1.1.2014 (dopad na časový posun harmonogramov projektov VÚC)
- ÚPVS Etapa 2 (úplné dokončenie ÚPVS) je zatiaľ neznáma (projekt nebeží) a rozsah projektu a jeho harmonogram je odhadovaný iba na základe štúdie uskutočniteľnosti nasledovne: Fáza 3 do 24 mesiacov, Fáza 4 do 48 mesiacov)
- Meškajúce dokončenie ÚPVS => meškajúce dokončenie ZR => meškajúce dokončenie VÚC

**Nápravné
opatrenia**

- Pravidelne monitorovať stav realizácie a plnenie harmonogramu projektov centrálnych eGov komponentov prostredníctvom Masterplán workshopov: sledovanie väzieb a závislostí SM ÚPVS a ZR s projektmi eGov VÚC
- Identifikovať kritické spoločné moduly ÚPVS a ZR potrebné pre dokončenie projektov eGov VÚC
- Identifikovať menej kritické spoločné moduly ÚPVS a ZR vo väzbe na projekty eGov VÚC
- Umožniť VÚC aplikovať lokálne/záložné riešenia svojich eGov projektov pre menej kritické eGov komponenty (nedostupné v čase nasadenia VÚC riešení), t.j. náhradné riešenia so zachovaním kvality elektronizovaných služieb pre verejnosť a zabezpečením požadovanej úrovne sofistikovanosti

Riziko: Meškajúca legislatíva – zákon o elektronickom výkone verejnej moci

Závažnosť

- Vysoká

**Popis
rizika a
jeho
dopadov**

- Pre potreby projektov elektronizácie služieb VÚC je súčasná legislatíva neaktuálna
- Elektronické poskytovanie služieb musí byť v súlade s platnou legislatívou
- Neaktuálna legislatíva => meškajúce projekty SM ÚPVS a ZR => meškajúce projekty eGov VÚC
- eGov zákon má určiť principiálne fungovanie SM ÚPVS, ZR, IIS VÚC a ďalších IIS VS
- Pôvodný plán definoval závislosti nasledovne: 1.eGov zákon => 2.Projekty SM ÚPVS a ZR => 3.Projekty Elektronizácie VÚC
- Súčasná situácia je však nasledovná: eGOV zákon nie je, projekt SM ÚPVS bol reštartovaný iba v júni 2012, ale bežiace projekty elektronizácie služieb VÚC ich potrebujú
- Rizikom je aj avizovaná delená účinnosť eGov zákona, t.j. že nebude v platnosti eGov zákon alebo jeho relevantné časti včas tak, aby IIS VÚC mohli verejnosti poskytovať služby elektronicky od prvého dňa ich ostrej prevádzky plnohodnotným spôsobom zhodným s bežným „papierovým podaním“

**Nápravné
opatrenia**

- Nastaviť prípravu eGov zákona ako najvyššiu prioritu MFSR, aby boli splnené prisľúbené termíny:
- 09-10/2012 Medzirezortné pripomienkovanie (vrátane zapracovanie pripomienok) – tento termín nebude dodržaný s pravdepodobným dopadom na posun nadväzujúcich termínov, ktoré boli pôvodne definované takto:
- 11/2012 Legislatívna rada vlády
- 12/2012 Predloženie do Vlády SR
- 12/2012 Predloženie do NR SR
- Od 03/2013 Schválenie eGov zákona NRSR a nadobudnutie jeho platnosti a účinnosti

Riziko: Prijatie a využívanie výsledkov projektu verejnosťou

Závažnosť

- Stredná

**Popis
rizika a
jeho
dopadov**

- Nedostatočná alebo oneskorená akceptácia a prijatie projektových výsledkov budúcimi používateľmi (verejnosťou) môže ohroziť schopnosť projektov elektronizácie služieb VÚC dosiahnuť svoje deklarované ciele
- V prípade nízkej miery používania povinnej funkcionality centrálnych eGov komponentov cieľovou skupinou používateľov (napr. z dôvodu komplikovaného použitia či ceny za ich použitie) hrozí nízka miera využívania elektronických služieb VÚC, čo má negatívny dopad na hodnotenie kritérií v období udržateľnosti projektu

**Nápravné
opatrenia**

- Zapojenie relevantných predstaviteľov regionálnej samosprávy a reprezentantov občianskej / obchodnej komunity do užívateľského testovania riešení IIS VÚC
- Zabezpečenie aktivít publicity a informovanosti v súlade s plánom mediálnej komunikácie s cieľom zvýšiť povedomie o výhodách využívania a prínosoch projektov VÚC pre širokú verejnosť
- Je potrebné zabezpečiť, aby výška poplatku za využitie elektronickej služby bola rovnaká alebo nižšia ako v súčasnosti (toto už upravuje zákon)
- Je potrebné zabezpečiť symbolickú cenu pre občanov za získanie a obnovovanie ZEP, alebo zmeniť legislatívu, ktorá momentálne vyžaduje ZEP, prípadne umožniť občanom získať Zaručený elektronický podpis (ZEP) bezplatne

Riziko: Komplexné procesy riadenia a administrácie eurofondov

Závažnosť

- Stredná

Popis rizika a jeho dopadov

- Administratívny proces schvaľovania dokumentov (napr. žiadostí o zmeny v projekte, dodatkov ku zmluvám, ŽoP, a pod.) pre projekty elektronizácie služieb VÚC je zdĺhavý
- Možnosti zrealizovania nevyhnutných projektových zmien, ktoré sú pre projekty bežné, sú pomerne komplikované a neflexibilné
- Administratívne prieťahy môžu spôsobiť neúmerné zdržanie projektových prác a skomplikovať dodávku riešenia

Nápravné opatrenia

- Je potrebné apelovať na najvyššiu autoritu (Vláda SR) s cieľom urýchliť administratívne procesy na Ministerstve financií SR a na Úrade vlády SR na schválenie dokumentov súvisiacimi s projektmi Elektronizácie VÚC (napr.: dodatkov ku zmluvám, ŽoP, Žiadostí o zmeny v projekte a pod.)